

Tõrva valla uue arengukava koostamine

Inspiratsioonipäev "Tugev Tõrva, täna ja tulevikus"

Tõrva Muusikakool

5. september 2024, kl 17.00-20.00

MEMO (ideed muutmata kujul)

SISSEJUHATAV KÜSIMUS: Mis on Tõrva valla arengu kõige tähtsam küsimus?

Vastused:

- Gümnaasiumi internaat, mis seoks vallaga emotsionaalselt ja praktiliselt ka neid noori, kes Tõrvas ei ela
- Oma lugu
- Sarnased võimalused ja lähenemised üle kogu valla, et ei oleks Tõrva ja äärealad
- Atraktiivsed ja kaasaegsed kogukonnakeskused
- Rahvaarvu suurendamine
- Kuidas tuua inimesi Tõrva ja neid motiveerida siin olema või elama
- Kogukonna toetamine ja investeeeringud
- Tuua elu tagasi maapiirkonda
- Mida tuleks teha, et rahvaarv hakkaks tõusma
- Inimestel oleks hea ja turvaline Tõrvas elada
- Uue vallaraamatukogu ehitamine
- Kuidas luua tasuvad uusi töökohti?
- Rahvastiku juurdekasv
- Kõige tähtsam on inimene
- Inimeste ja ettevõtluse meelitamine Tõrva, siin elavate inimeste heaolu
- Noorte tagasi toomine Tõrva, ettevõtlikuse arendamine
- Rahvaarv, uute elanike valda toomine
- Turismi arendamine
- Maakoolid
- Rahvastiku kasv
- Töökohad ja aastaringne turism
- Muusikakooli saalis konditsioneer

GRUPIARUTELU I: kus on Tõrva vald täna (SWOT)?

Grupp I

Tugevused:

1. Hea elukeskkond (loodus, turvaline, puhas õhk)

2. Kompaktsus, suurus vallal (vallakeskus keskel, jõuab igale poole)
3. Avatud kogukond (abivalmis)
4. Tõrvakas on uhke, et on tõrvakas (tugev identiteeditunne)
5. Ettevõtlikud inimesed

Nõrkused:

1. Geograafiline asukoht äärealal (teenused on turutõrkes)
2. Vakantsete elupindade vähesus
3. Hästi tasustatud töökohtade vähesus
4. Kvalifitseeritud tööjõu puudus

Võimalused:

1. Atraktiivsus (maine, loodus elukeskkond)
2. Eriprogramm (nagu Ida-Viru)
3. Ettevõtluse nügimine
4. Kaugtöö võimalus

Ohud:

1. Väljaränne + sündivuse vähenemine
2. Ebakindluse jätk ühiskonnas
3. Ligipääsetavus väheneb

Grupp II

Tugevused:

1. Gümnaasium
2. Looduslik keskkond
3. Kuvand

Nõrkused:

1. Pole piisavalt (kõrgelt kvalifitseeritud, suuri) tööandjaid
2. Arengukava ei vasta arengupotentsiaalile
3. Kinnisvara vaakum

Võimalused:

1. Läti lähedus
2. Kaugtöö
3. Unikaalne mulgi kultuur

Ohud:

1. Ettevõtete koondumine suurtesse keskustesse (TLN, TRT)
2. Kallis transport
3. Rahvastiku vananemine

Grupp III

Tugevused:

1. Kogukonnad

2. Identiteet
3. Keskkond
4. Turundus
5. Teenused

Nõrkused:

1. Rahvastiku vähenemine
2. Tasuvad töökohad
3. Kiire interneti puudus
4. Ühistransport (vajaduspõhine)

Võimalused:

1. Keskkond (jõed, ajalooväärtused)
2. Läti lähedus (atraktiivsus)
3. Kaugtöö
4. Ümberõpe, täiendõpe
5. Võrtsjärv

Ohud:

1. Noorte perede väljaränne
2. Laste sündivuse langus
3. Ebastabiilne maailm
4. Väikeettevõtete majanduslik toimetulek

Grupp IV

Tugevused:

1. Loodus/ rahulik elukeskkond
2. Ettevõtlust toetav avalik sektor
3. Hea mainekujundus
4. Väike kogukond

Nõrkused:

1. Asukoht
2. Kvalifitseeritud tööjõu puudus
3. Noorte väljaränne
4. Kinnisvara (elukohtade) puudus

Võimalused:

1. Teede ristumiskoht (asukoht)
2. EL toetused

Ohud:

1. Rahvusvaheline olukord
2. Poliitika
3. Väljaränne

Grupp V

Tugevused:

1. Kuvand
2. Tugevad kogukonnad
3. Sportlik vaim
4. Kultuurivedurid
5. Loodus
6. Turvaline keskkond

Nõrkused:

1. Oma identiteedi esiletoomine
2. Geograafiline paiknemine (Eesti kaart)
3. Tasuvate töökohtade nappus
4. "Spetsialistide" puudus
5. Raha puudus
6. Elukohtade puudus

Võimalused:

1. Kultuuriline mitmekesisus
2. Turismiettevõtlus
3. Tühjalt seisvad majad
4. Kaugtöö

Ohud:

1. Rahvastiku vähenemine (vananemine)
2. (korrastamata hooned rikuvad visuaalset pilti)
3. Globaalne ebakindlus
4. Majanduskriisid

Grupp VI

Tugevused:

1. Ilus ja mitmekesine loodus
2. Tugevad kogukonnad
3. Ettevõtlikud inimesed

Nõrkused:

1. Spetsialistide puudus
2. Vananev rahvastik
3. Teenuste vähesus (vähe tarbijad)

Võimalused:

1. Turismi arendamine
2. Ettevõtete meelitamine piirkonda (keskkonna loomine)
3. Sisserändajate integreerimine

Ohud:

- a) Riiklik regionaalpoliitika (toetuse puudumine)

b) Väljaränne

GRUPIARUTELU II: valdkondlikud suunad ja tegevused

1. Haridus, noorsootöö, kogukonnad ja kultuur

a) Kõige tähtsamad teemad, eesmärgid

- Gümnaasiumi säilimine (kvaliteetne ja noorte jaoks atraktiivne haridus; keskkond; mitteformaalne haridus; „oma näo leidmine“)
- Mitmekesised huvitegevuse võimalused (alusharidus lisaks)
- Kogukondade võimestamine
- Mitmekesisemad kultuurisündmused
- Rahvusvaheline koostöö
- Täiskasvanute hariduse võimalused

b) Konkreetsetd ettepanekud, tegevused

- Mitteformaalse õppe arvestamine koolides
- Multifunktsionaalne vabaaja keskus (kultuur, teater, kontserdid)
- Kogukondade ühisürituste ja tegevuste toetamine, kaasamine (noorte kaasamine ja töösse lülitamine, vabatahtlik „sunniviisilisus“)
- Tõrva raamatufestival
- Moodne kultuur (eneseareng, kirjanikud, *influencerite* meelitamine)
- Tõrva rockfestival tuleb tagasi (Arnold teeb ära 😊)
- Muusikakoolide vabaõppe loomine (salvestus, el. muusika, bänd, väikelaste muusika)
- Muusikakooli hoovis üritused
- Kirik-kammersaali renoveerimine

2. Tervis, turvalisus ja sotsiaal

a) Tervis

- Eriarstide kättesaadavus (ortopeed, endokrinoloog jne)
- Vaimse tervise toetamine (psühholoog, psühhiaater)
- Rahvaspordi (tervisespordi) edendamine erinevatele sihtgruppidele (rohkem digilahendusi)
- Koostöö perearstide ja sotsiaaltöötajate vahel (inimene on tervik)
- Rohkem arste ja õdesid, et oleks aega inimeste jaoks
- Mobiilne terviseteenus maapiirkonnas, külates
- Veemõnulas suurperede suurem soodustus
- Taastusravi/veemõnula/ujula oleks tervik (kooli jõusaali kasutamine)

b) Turvalisus

- Päästeameti ja Kaitseliiduga suurem koostöö ennetustöö tegemiseks
- Valla riskiplaan ja selle tutvustamine valla elanikele
- Petturite parem paljastamine, skeemide selgitamine

- Riigipoolne parem seadusandlus inimese kaitseks (pangapettused)
- Naabrivalve toetamine
- Koolides noorte parem teavitamine netiohtudest
- Piirkonnapolitseinik ja patrullid jääks
- Teavitustöö ka vanematele AI ohtudest
- Kõnniteed korda (rulaatoritega ei saa liikuda, suur oht tervisele)
- Riiska tagant autotee sulgemine

c) Sotsiaal

- Väärikas vananemine (väärivate ülikool, sots. maja)
- Paremad digilahendused eakatele kodus
- Kohapealsed sotsiaalteenused (erinevad spetsialistid)
- Seltsidaamid/ suhtluseks eakatega
- Noorte ja eakate lõimumine – noored kplastavad eakate maju (vabatahtlik töö)
- Vanema venna/õe teema (lastekodulastele, heitunud noortele)

3. Keskkond ja kommunaal

- Teede investeeringud
- Ettevõtluskeskkond (nt infra ja maa)
- Looduskeskkond
- Pikasilla puhkeala
- Tõrva linna Õhne jõu veeskamiskoht (sadam, paadisild)
- Kõnniteed
- Kolemajad korda
- Internet
- Vabal päeval hommikune vaikus
- Metsad korda
- Linna küla multifunktsionaalne mänguväljak
- Lihtne teavitus probleemist
- Linna küla Kesk 8 investeering
- Kortermajade prügikonteinerid
- Patküla kõnniteed
- Valga 66 ees kõnnitee
- Parkide, Õhne jõe hooldus
- Investeeringud (sadam, puhkeala, Väike-Emajõgi)
- Kortermajade kõnniteed
- Omanike informeerimine, võimaluste pakkumine (Kredex)
- Muru niitmine

4. Investeeri Tõrva (ettevõtlus)

- a) Kõige tähtsamad teemad, eesmärgid

- Suurettevõtete meelitamine
 - Nutikate ettevõtete meelitamine
 - Asjaajamise lihtsus vallaga/ avaliku sektoriga
 - Asukoha spetsiifiline spetsialiseerumine
 - Ümber- ja täiendõppe tagamine
 - Ettevõtlusõpe noortele (koolid, noortekas, lasteaed)
 - Kvaliteetsete elupindade tagamine
 - Koostöö soodustamine ettevõtjate vahel
 - Turustamisvõimekusele kaasa aitamine
- b) Konkreetsed ettepanekud, tegevused
- Valla vakantsete pindade pakkumine
 - Aktiivne müük, kampaaniad
 - Vastutav inimene (sh toetuste kord)
 - Tööstuspargi loomine
 - Pop-up poed, kontoripinnad
 - Kontaktide loomine Tõrvast päris ettevõtjatega

5. Tule Tõrva (külastuskeskkond ja turism)

- a) Kõige tähtsamad teemad, eesmärgid
- Pärndkultuur/ mulgi kultuur
 - Rahvusvahelised kultuuriprogrammid
 - Ristturundus ja koostöö turismiettevõtjate vahel
 - Koostöö turismikorraldajatega
 - Kohaliku toodangu müük
 - Turismimarsruudid
 - Legendide elustamine
 - Digitaliseerimine (kanalid, online-bronjne)
 - Matkarajad koos telkimiskohtadega
 - Veekogud (Võrtsjärv, Õhne jõgi, v-Emajõgi, Valgjärv)
 - Turismisihtkohtadena kogukondade turundamine
- b) Konkreetset ettepanekud, tegevused
- Mõjukad esinejad (nt Peep Vain)
 - Pop-up ettevõtted
 - Struve kaardi punktide tähistamine
 - Läti keeles info kodulehele (AI lahendused)
 - Helme lossivaremete atraktiivseks muutmine/ liikumisvõimaluste parandamine
 - Pärndkultuuri kõrts
 - Helme kiriku varemete kasutuselevõtmine
 - QR koodid, audiogiid
 - Mulgi kultuuri turundamine ja kajastamine
 - Hummuli mõisa + park + Emajõgi kompleksi kasutuselevõtmine

- Õhne jõe veeskamise koht Tõrva linnas

6. Vaba mikrofon

- Kõrgharidus Tõrva (niššiõpe)
- Lennuväli
- Toimiv tõrvaahi
- Teenusbussid
- Muusikaga purskkaev
- Tõrvaka palk
- Rail Baltic läbi Tõrva
- Rattaringlus
- Hüdroelektrijaam
- Helme linnuse taastamine
- Helme kiriku taastamine
- Kopteri maandusmisplats
- Uus kaarsild
- Kirjandusfestival
- Rockfestival
- Filmide tegemise festival
- Beebihood

Kokkuvõtte koostas

Mihkel Laan

OÜ Cumulus Consulting

5297984

mihkel.laan@cumulus.ee